

Taskforce vattenbruk

Regelförenklingar för främjande av nya
tekniker och odlingsarter

Vattenbruk – en grön näring som hämmas av omodern lagstiftning slutsatser ifrån ”Taskforce Vattenbruk”

Carl Dahlberg
Processledare Tillväxt Norra Bohuslän

Vattenbrukskonferensen 14/3 2018

SWEMARC
SWEDISH MARICULTURE
RESEARCH CENTER

Maritima klustret
i Västsverige

Taskforce Vattenbruk

Samling av berörda aktörer och experter med olika perspektiv på samma fråga:

Tillstånd och tillsyn – varför så krångligt och långsamt?

Maritima klustret
Swemarc
Matfiskodlarna
Länsstyrelsen
Sweco
Landsbygdsnätverket
Göteborgs Universitet
Jordbruksverket
Lysekils kommun
Uddevalla kommun
RISE
Smögen lax
Advokatfirman Stangdell &
Wennerqvist AB
Tillväxt Norra Bohuslän
(HaV)
(Emma Nohrén MP)

SWEMARC
SWEDISH MARICULTURE
RESEARCH CENTER

Maritima klustret
 i Västsverige

Ta fram underlag för samråd

Samråd

Samrådsredogörelse

Beslut om BMP

Ta fram ansökan och MKB

Skicka in ansökan och MKB

Tillståndsprövning av MPD

Beslut om tillstånd

Överklagande (MMD/MÖD)

Beslutet dröjer upp till sex månader även om det alltid är BMP för fiskodling.

Det saknas allmänna riktlinjer och råder osäkerhet kring flera frågor, främst om gränserna för utsläpp till luft/vatten/mark.

Saknas kompetens hos MPD om vattenbruksfrågor

Ca ett år per överklagandeinstans.

Ofta ett problem att ta fram ett tillräckligt bra underlag.

Få med närboende tidigt i processen för att åstadkomma en smidigare process.

Flera kompletteringsomgångar leder till stora fördröjningar i tillståndsprövningsprocessen.

Yttrande från myndigheter (HaV) dröjer ofta till kungörelsen vilket fördröjer processen ytterligare.

Snabbare till beslut i MMD (2-3 år) än i MPD.

Kostnad: ca 1-2 miljoner kr

1-2 år

4 år

6 år

1

Revidera miljöbalken och förenkla tillståndsprocessen

- Om tillstånd för fiskodling behöver sökas enligt miljöbalken beror i dag på mängden foder som förbrukas och inte på de förväntade utsläppen. Ingen hänsyn tas till vilken teknik som används eller de arter som odlas. Det hämmar innovation och teknikutveckling
- Nya arter verkar nu hamna under den ena eller andra regleringsordningen mer av en tillfällighet eftersom de inte beaktades vid lagstiftningens utformning.
- Yttranden från myndigheter kommer in sent i processen.

Lösning: lagstiftningen bör ändras så att hänsyn tas till teknik och de därav förväntade utsläppen. Hänsyn behöver tas till nya arter samt till skillnader mellan odlingsarter. Myndigheter behöver yttra sig redan under samrådsstadiet och **inte** inkomma med **sen**a yttranden till prövningsmyndigheterna.

Närings-
departementet

2

Förbättra tillsynsarbetet och kunskapen hos myndigheterna

- Flera olika myndigheter ansvar för prövning och tillsyn av vattenbruk. Samordningen mellan dessa brister och har lett till en osmidig och ineffektiv tillsyn. Ofta saknas kunskap hos tillsynsmyndigheten.

Lösning: samordning mellan myndigheterna tidigt i processen. Jordbruket skulle kunna fungera som en förebild. Dessutom behövs en vägledning för tillsyn av vattenbruk utifrån art och lokalisering. **En myndighet bör ges ansvar för att samordning sker och att vägledning tas fram.**

Länsstyrelsen

3

Förläng tillståndens längd och utveckla system för kontinuerlig förbättring

- Tillstånden gäller endast för en tid om tio år. Korta tillstånd ger dåliga förutsättningar för att investera i ny och förbättrad teknik. Det gäller miljöförbättringar så väl som fiskhälso- och fiskvälfärdsåtgärder. Men även många investeringar i anläggningarna som ger effektiviseringar och förbättrad arbetsmiljö uteblir.

Lösning: låt tillstånden gälla en **längre tid**, t ex 20 år med uppföljning/utvärdering efter 10 år. **Kontinuerligt utvecklingsarbete** i samråd med tillsynsmyndigheterna bör också stimuleras.

?? Riktlinje?

4

Ta fram riktlinjer för provtagningar och för vad tillståndsansökan ska innehålla

- Ofta brister kunskapen hos de mindre vattenbrukarna om vad tillståndsansökan behöver innehålla. Det leder till kompletteringar och i sin tur stora förseningar.

Lösning: ta fram tydliga riktlinjer för vad underlaget för ansökan ska innehålla.

HaV? -
Länsstyrelser

5

Utred om vattenbruket bör klassas som areell näring

- Att klassa vattenbruket som areell näring kan medföra att olika stödformer blir tillgängliga även för vattenbruk. Samtidigt måste eventuella vidare konsekvenser utredas.

Lösning: JBV bör ges i uppdrag att utreda vad konsekvenserna kan bli av en sådan klassning.

Jordbruksverket

6

Underlätta tillgång till avelsmaterial

- Vattenbrukare får inte tillstånd att importera avelsmaterial från Norge då det norska tillsynssystemet inte överensstämmer med krav från EU.

Lösning: se över **lagstiftningen** och se om det vore möjligt att göra det tillåtet med import av avelsmaterial, alternativt initiera någon form av avelsprogram.

Näringsdep.
Jordbruksv.

7

Gör vattenbruket till en del av kommunernas översiktsplaner

- För att möjliggöra etablering av vattenbruk måste behoven av lämpliga vattenmassor, inklusive vattenkraftens reglermagasin, hydrografiska förhållanden, strömmar och vindar beaktas och tillgång till kajer och ändamålsenliga byggnader på land måste tillgodoses.

Lösning: ta dessa behov i beaktande i kommunala **översikts- och detaljplaner**. Då får vattenbruket möjlighet att verka sida vid sida med andra kustnära aktiviteter. Kommuner och regioner måste se till att detta genomförs.

Kommuner,
Boverket

Vilken åtgärd tar jag med mig hem?

SWEMARC
SWEDISH MARICULTURE
RESEARCH CENTER

Maritima klustret
i Västsverige

Nya jobb och hållbar matproduktion genom enkla lagändringar

Kontakt:

David Langlet, david.langlet@law.gu.se
Maritima klustret i Västsverige

Magnus Nordgren, Magnus.Nordgren@jordbruksverket.se
Landsbygdsnätverket

SWEMARC
SWEDISH MARICULTURE
RESEARCH CENTER

Maritima klustret
i Västsverige

Nya jobb och hållbar matproduktion genom enkla lagändringar

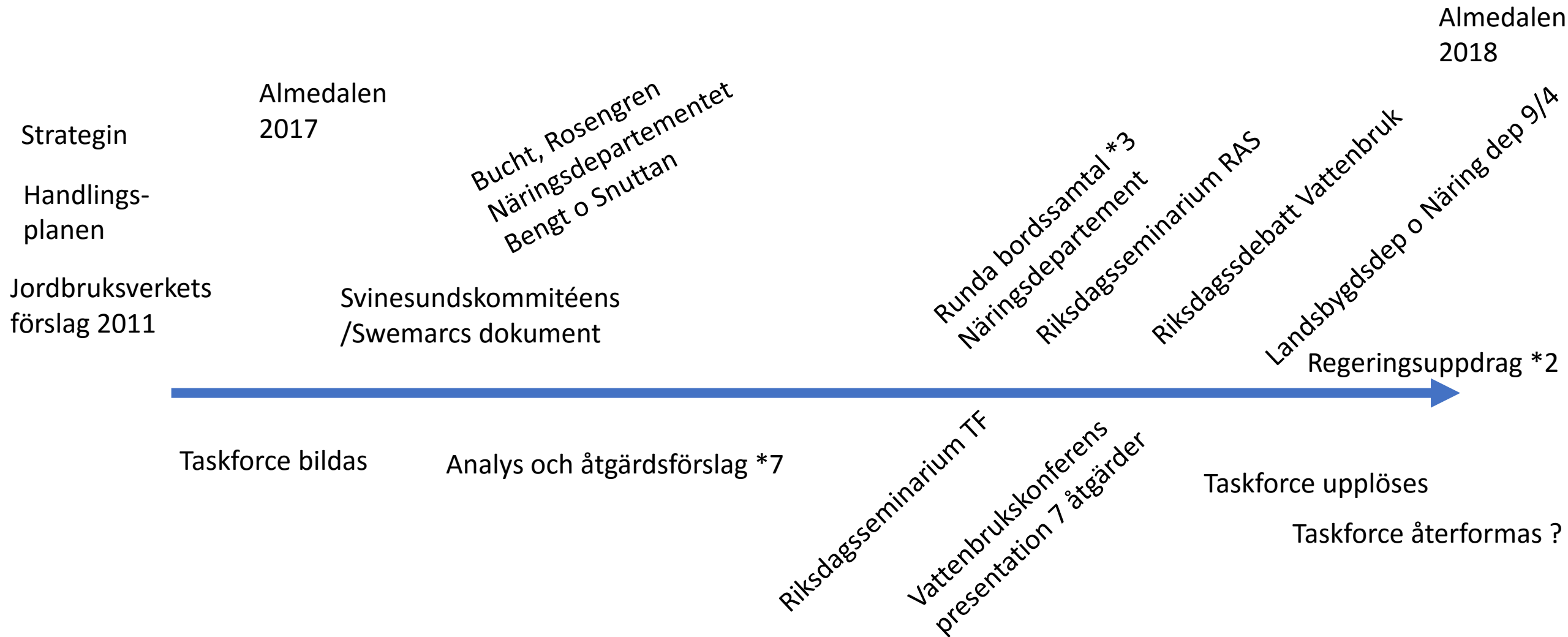
Riksdagsseminarium 14/2 2018

SWEMARC
SWEDISH MARICULTURE
RESEARCH CENTER

Maritima klustret
i Västsverige

Händelser och processer

Tack för oss!

Carl Dahlberg carl.dahlberg@lysekil.se
Processledare Tillväxt Norra Bohuslän

Dokumentation och Rapport nås via våra hemsidor
www.swemarc.se eller www.maritimaklustret.se eller www.landsbygdsnatverket.se

SWEMARC
SWEDISH MARICULTURE
RESEARCH CENTER

Maritima klustret
i Västsverige